

## **07993005 számú Kályhás megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény**

### **1 A javaslatot tevő adatai<sup>1</sup>**

1.1 Természetes személy esetén:

1.1.1 Név:

1.1.2 Lakcím:

1.1.3 E-mail cím:

1.1.4 Telefonszám:

1.2 Nem természetes személy esetén:

1.2.1 Név: **Szakképzésért felelős miniszter**

1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):

1.2.3 Székhely:

1.2.4 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:

1.2.5 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:

1.2.6 Képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:

1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:

1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:

1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

### **2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés**

2.1 Megnevezése: Kályhás

2.2 Ágazat megnevezése: Építőipari ágazat

2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:  
0799

### **3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés**

3.1 Megnevezése: Kályhás

3.2 Szintjének besorolása

3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3

3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3

3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

---

<sup>1</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

**4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése<sup>2</sup>:**

4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

**5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:**

A kályhás szakember munkája során a tüzelőberendezés helyszínét felméri, tüzelőberendezést tervez, kályhát, kandallót, kemencét, tűzhelyet épít, átépít, tisztít vagy javít és átad. Munkáját a szakmai-, munkavédelmi előírások és követelmények figyelembevételével végzi, munkájáról dokumentációt készít.

A kályhás szakember:

- vállalkozást létrehoz és működtet
- a tüzelőberendezés helyszínét felméri
- értelmezi a különböző szintű dokumentációk tartalmát, és a gyakorlatban hasznosítja azokat
- ellenőrzi az égéslevegő biztosítását
- a fűtendő helyiséghez és a meglévő kéményhez méretezi a tüzelőberendezést
- tüzelőberendezést tervez
- anyagszükségletet és árat számol
- figyelembe veszi a felhasználandó anyagok jellemző tulajdonságait
- az anyagokat és a munkaterületet előkészíti
- betartja az építési technológiai folyamatok sorrendiségét
- kályhát, kandallót, kemencét, tűzhelyet épít, átépít, tisztít, javít és átad
- az épített tüzelőberendezés környezetében a megfelelő hőszigetelést elkészíti
- betartja és betartatja a munka-, baleset-, biztonságtechnikai-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat
- munkájával kapcsolatos dokumentációkat elkészíti
- idegen nyelven bemutatkozik és a szakmai alap adatokat egyeztet

**6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása: -**

<sup>2</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

6.1.2 Nyilvántartó hatóság:

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

**7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges be-  
meneti feltételek:**

7.1 Iskolai előképzettség<sup>3</sup>: alapfokú iskolai végzettség,

7.2 Szakmai előképzettség: -

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

**8 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglal-  
kozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulsze-  
rű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális  
óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):**

8.1 Minimális óraszám: 600

8.2 Maximális óraszám: 650

**9 A szakmai követelmények leírása:**

9.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

| Sorszám | Készségek, képessé-<br>gek                                                                                                                                              | Ismeretek                                                                                                                | Elvárt viselkedés-<br>módok, attitűdök                                                                                                                                                                                       | Önállóság és fele-<br>lősség mértéke                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1       | A munkavégzés so-<br>rán alkalmazza a<br>munka-, baleset-, tűz-<br>, és egészségvédelmi<br>előírásokat. Szükség<br>esetén elsősegélyben<br>részese a rászoruló-<br>kat. | Ismeri a munka-,<br>baleset-, tűz- és<br>egészségvédelmi<br>előírásokat, valamint<br>az elsősegélynyújtás<br>módjait.    | A munkavégzése<br>során szem előtt<br>tartja a munka- ba-<br>leset- és tűzvédelmi<br>előírásokat, szabá-<br>lyokat. Munkára<br>képes és alkalmas<br>állapotban, szabály-<br>követő módon vesz<br>rész a munkavég-<br>zésben. | Felelősséget vállal<br>a veszélyhelyzet<br>megoldásában.                                                          |
| 2       | Az egyéni és kollek-<br>tív védőeszközöket,<br>védőberendezéseket<br>rendeltetésszerűen<br>használja.                                                                   | Magabiztosan ismeri<br>a munka-, tűz- és<br>környezetvédelmi<br>előírásokat, illetve<br>az egészségügyi<br>kockázatokat. | Elkötelezett a biz-<br>tonságos és bale-<br>setmentes munka-<br>végzés mellett.                                                                                                                                              | Betartja és betartat-<br>ja a munka-, biz-<br>tonságtechnikai-,<br>tűz- és környezet-<br>védelmi előírás-<br>kat. |

<sup>3</sup> A megfelelő elem kiválasztandó.

|    |                                                                                                                            |                                                                                        |                                                                                                                       |                                                                                                                                |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                            |                                                                                        |                                                                                                                       | Betartja, betartatja az egészségügyi előírásokat. Felelősséget vállal önmaga és munkatársai biztonságáért.                     |
| 3  | Képes a munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel való együttműködésre a munkavédelmi feladatok ellátása során. | Ismeri a biztonságos munkavégzés személyi és tárgyi feltételeit.                       |                                                                                                                       |                                                                                                                                |
| 4  | Idegen nyelven alapszinten képes kommunikálni.                                                                             | Ismeri a szakmájához kapcsolódó idegen szavakat és kifejezéseket.                      | Elkötelezett az önképzésre.                                                                                           | Képes az önellenőrzésre, korrigálja saját és mások hibáit.                                                                     |
| 5  | Képes munkaviszony létesítésére, vállalkozás létrehozására és üzemeltetésére.                                              | Ismeri a munkavállaló jogait és kötelezettségeit, ismeri a vállalkozási formákat.      |                                                                                                                       |                                                                                                                                |
| 6  | Összeállítja a munkavállalással kapcsolatos dokumentumait. Önéletrajzot és motivációs levelet készít.                      | Tisztában van a motivációs levél és az önéletrajz tartalmi és formai követelményeivel. | Elkötelezett karrierje tudatos építése iránt.                                                                         | Önállóan készíti el önéletrajzát és motivációs levelét.                                                                        |
| 7  | Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat és feltérképezi a karrierlehetőségeket.                                             | Ismeri a munkaerőpiaci igényeket, felismeri a karrierlehetőségeket.                    | Nyitott a munkaerőpiac legújabb elvárásainak megismerésére, elsajátítására.                                           |                                                                                                                                |
| 8  | Ellenőrzi a tüzelőberendezés készítésének feltételeit, helyszíni méréseket, felméréseket végez.                            | Ismeri a vízszintes, függőleges (merőleges) irányok kijelölési módszereit, eszközeit.  | Törekszik a precíz és pontos munkavégzésre.                                                                           | Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, saját és mások hibáinak kijavítására.                                                 |
| 9  | Értelmezi a rendelkezésre álló műszaki dokumentáció tartalmát és használja az építészeti alapfogalmakat.                   | Ismeri az építészeti műszaki rajzok jelöléseit, tartalmát és jelentését.               | Munkavégzése során minőségorientált.                                                                                  | A műszaki dokumentációkat önállóan értelmezi.                                                                                  |
| 10 | Betartja az építési technológia folyamatainak sorrendiségét.                                                               | Ismeri és átlátja az építési technológiai folyamatok helyes sorrendjét.                | Törekszik a munkavégzésből adódó kockázat minimalizálására, valamint a legjobb kivitelezési megoldások alkalmazására. | Munkáját a technológiai utasítások és az építő- és segédanyagok felhasználási utasításaiban leírtak pontos betartásával végzi. |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |                                                        |                                                                                         |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 11 | A tüzelőberendezések szempontjából ellenőrzi az épület szerkezetét és annak környezetét.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ismeri az egyes anyagok fizikai tulajdonságait hőtűrő-, hővezető képességeit, stabilitását, tűzbiztonság szempontjából is. | Törekszik a precíz és szakszerű ellenőrzésre.          | Önállóan, szükség esetén segítséggel dönt az egyes anyagok alkalmazásáról.              |
| 12 | Felméri a tüzelőberendezés helyszínét és környezetét, valamint a használatba veendő kéményt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ismeri a helyszíni felmérés alapján történő vázlatkészítés módjait, szabályait.                                            | Törekszik a precíz, pontos és szakszerű munkavégzésre. | Döntéseket hoz, képes az önellenőrzésre, valamint saját és mások hibáinak kijavítására. |
| 13 | Ellenőrzi a kémény meglétét, működését, annak huzatát, valamint az égési levegő biztosítását.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ismeri a tüzelőberendezések huzatigényét és légszükségletét.                                                               |                                                        | Önállóan hoz döntést meglévő kémények felhasználásával kapcsolatban.                    |
| 14 | A kéményhez és a fűtendő helyiséghez méretezi és megtervezi a tüzelőberendezést; annak alapján árajánlatot készít. Kézi vagy gépi vázlatrajzot készít a tüzelőberendezésről. A vázlat alapján képes a tüzelőberendezés külső és belső anyagszükségletének pontos számítására, illetve az árajánlat elkészítésére. Az anyagszükségletet és az árajánlatot digitális formában (szövegszerkesztő, táblázatkezelő szoftverek alkalmazásával) készíti el. | Ismeri a kéményre köthető tüzelőberendezés maximális és minimális méretét.                                                 |                                                        | Önállóan, kreatívan, digitális eszközöket használva tervezi meg a tüzelőberendezést.    |
| 15 | Ellenőrzi a biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétét. Előkészíti a munkaterületet, megvédi a meglévő környezetet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ismeri a munkaterület munkafolyamatokkal járó szennyeződésektől való megvédésének módjait.                                 |                                                        | Betartja és betartatja a munka-, és környezetvédelmi előírásokat.                       |
| 16 | Előkészíti a tüzelőberendezés készítéséhez szükséges anyagokat,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ismeri a tüzelőberendezés készítéséhez szükséges anya-                                                                     | Munkája során szem előtt tartja a gazdaságossági-,     | Munkáját önállóan, pontosan és igényesen végzi.                                         |

|           |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                         |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           | eszközöket.                                                                                                                                                                           | gokat, eszközöket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | munka- és környezetvédelmi szempontokat.                                                                                                                                           |                                                                                                         |
| <b>17</b> | Elsajátítja a kályhacsempe gyártás folyamatát.                                                                                                                                        | Magabiztosan ismeri a kályhacsempe alapanyagait, tulajdonságait és felhasználásait. Ismeri a kályhacsempe formázás módozatait, a szárítás és az égetés folyamatát. Ismeri a mázak alapanyagait és tulajdonságait, a kályhacsempék esetleges hibáit.                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                         |
| <b>18</b> | A legújabb szakmai trendeket alkalmazva tüzelőberendezéseket épít (kályhát, kandalót, kemencét, tűzhelyet). Munkájához szakszerűen használja a kézi és gépi szerszámokat, eszközöket. | Ismeri a tüzelőberendezések anyagait, szerelvényeit, azok építésének technológiáit. Ismeri, és tudja a kályha külső és belső szerkezeti részeinek kialakítását, azok beépítési módjait (hamuajtó, tüzelőajtó, rostély beépítése; tűzszekrény, füstjárat építése, ülőpadka, fatároló kialakítása, szigetelése). Tudja a cserépkályha átrakásának, tisztításának, javításának folyamatait. Ismeri a munkájához szükséges kézi és gépi szerszámokat, eszközöket, azok szakszerű használatának módjait. | Figyelemmel kíséri és elfogadja az új szakmai trendeket. Motivált az önképzésre, hajlandó az élethosszig tartó tanulásra, nyitott a szakmai innovációk, újdonságok elsajátítására. | Önállóan, vagy másokkal együttműködve készíti el a kályhát, kandalót, kemencét, tűzhelyet (sparheltet). |
| <b>19</b> | Letisztítja és beüzemel az elkészült tüzelőberendezést.                                                                                                                               | Ismeri a tüzelőberendezések biztonságos üzemeltetésének feltételeit, előírásait.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Munkája során szem előtt tartja a gazdaságossági, munka- és környezetvédelmi szempontokat.                                                                                         | A tüzelőberendezések letisztítását és beüzemelését önállóan végzi.                                      |
| <b>20</b> | Szakszerűen, digitális eszközök felhasználásával                                                                                                                                      | Ismeri a kivitelezői nyilatkozat és a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Törekszik a pontos, szabatos és érthető                                                                                                                                            | Az elkészült tüzelőberendezés minőségére                                                                |

|  |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                              |                  |                           |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------------|
|  | lásával elkészíti és átadja a „Kivitelezői nyilatkozatot”, a „Használati utasítás”-t és a „Megfelelőségi nyilatkozat”-ot vagy a „Garancialevelet” a megrendelő részére. | használati utasítás tartalmi és formai követelményeit, a garanciavállalási kötelezettségét, annak feltételeit és szabályait. | megfogalmazásra. | gért felelősséget vállal. |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------------|

9.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem<sup>4</sup>

**10 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):**

A kályhás szakember munkája során a tüzelőberendezés helyszínét felméri, tüzelőberendezést tervez, előkészíti az anyagokat és a munkaterületet. A szakember által készített egyedi építésű kályhák és kandallók nem csak a lakás díszeként szolgálnak, hanem a fűtés kiegészítéseként is használhatóak. A kályhás jellemzően magánvállalkozásban dolgozik. A havi kereset, a munkavállaló szakmai tapasztalatának, kapcsolati hálójának, munkája népszerűségének függvényében változik, ugyanakkor nagyban függ a munka szezonálisából következően. A munkaerő-kereslet a tapasztaltabb, magasabb szaktudással rendelkező, az innovációra nyitott szakemberek irányába helyeződik át. A kapcsolati háló megfelelő marketingeszközökkel való kiterjesztése is növelheti a megrendelők számát. A keresletet növeli a pontosan, igényesen készített és jó hatásfokkal üzemelő tüzelőberendezés; valamint az is, hogy a lakberendezési trendeket tekintve a cserépkályhák, kandallók és kemencék építése az utóbbi néhány évben újra divatba jött. A Kályhás szakma gyakorlása során a tüzelőberendezések (kályha, kandalló, kemence, takaréktűzhely) készítése és javítása nagy felelősséget jelent, hiszen a rosszul (hibásan) elkészült tüzelőberendezés nem csak komoly anyagi károkat okozhat, de emberéletet is veszélyeztethet!

**11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:**

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

11.2 Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Kályhaépítésre vonatkozó szakmai ismeretek, számítások

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsga tartalmaz feleletválasztós, feleletalkotós, számításos és rajzolvasási feladatokat.

Adott tervdokumentáció alapján a helyiségbe illesztett kályháról a vizsgázó:

- végezzen hőszükséglet és mennyiségi számítást;
- azonosítsa be a tüzelő szerkezetet; valamint

<sup>4</sup> A megfelelő válasz aláhúzendő.

- értelmezze a tervek jelöléseit.

Feleletválasztós és feleletalkotós feladatok során a vizsgázó:

- adjon számot a munkabiztonsági, munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismereteiből.
- adjon számot vállalkozási ismereteiből

- 11.2.1 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc
- 11.2.2 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20 %
- 11.2.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Feladatutasítások, műszaki dokumentációk helyes értelmezése, megértése.
- hőszükséglet és mennyiségi számítás helyes elvégzése; 40 %
  - tüzelő szerkezet megfelelő azonosítása; 30 %
  - tervjelölések helyes értelmezése; 10 %
  - munkabiztonsági, munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismeretekre vonatkozó kérdések helyes megválaszolása; 10 %
  - munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása; 10 %
- 11.2.4 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

### 11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szilárd tüzelésű cserépkályha megépítése

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Szilárdtüzelésű cserépkályha csempesoronkénti (talapzat-, közbenső- és befejező csempesorok) megépítése, tüzelőajtó beépítése, füstjáratok kialakítása; közben szakmai beszélgetés a tüzelőberendezés építésének folyamatáról, beüzemeléséről és karbantartásáról.

- 11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 380 perc
- 11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80 %
- 11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
- a technológiai sorrend helyes betartása, 20 %
  - a munkafolyamatok pontos elvégzése, 20 %
  - az elemek szakszerű kivitelezése, függőleges, vízszintes síkok pontossága 20 %
  - a gépek, szerszámok, anyagok helyes használata, 10 %
  - a kommunikáció minősége és helyessége a szakmai beszélgetés során 5 %
  - az előre nem látható helyzetek, problémák megoldása, helyes döntéshozatal 15 %
  - az önállóan és csapatban végzett munka értékelése 10 %
- 11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: -

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Kéziszerszámok, gépek, anyagok (belső és külső), anyagtároló edények, mérőeszközök, dokumentációk

- 11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -
- 11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -
- 11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

|                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>12 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek: -</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|